

Til landsstýrismenninar við
vinnumálum,
innlendismálum og
mentanarmálum.

Fyrsta tilmæli frá arbeiðsbólki, sum stendur fyri verkætlan at skipa fyri varðveiting av ognunum í Koltri og náttúrusavni har.

Fyri at finna semju um starvsskipan verður við hesum latið úr hondum fyrsta tilmæli í sambandi við nevndu uppgávu, sum undirritaðu hava fingið álagda frá Føroya Landsstýri.

Tilmælið er gjørt við støði í soljóðandi ætlan hjá landsstýrinum:

“Á landsstýrisfundi 28. juni 2005 tók landsstýri undir við ætlanum Vinnumálaráðsins at varðveita ognirnar á festinum í Koltri. Ætlanir Vinnumálaráðsins fevna somuleiðis um, at Koltur, sum frá líður, skal gerast eitt náttúrusavn, og merkir hetta, at partur av fenaðinum uttargarðs verður avtikin.

Talan er um eina verkætlan, ið verður framd í samstarvi millum Mentamálaráðið, Innlendismálaráðið og Vinnumálaráðið, ið varða av ávikavist fornminnum, útoyggja- og skógarmálum, og landbúnaðarmálum.”

Bólkurin, ið skal standa fyri verkætlanini, verður mannaður við Róki Tummasarson, fulltrúi, fyri Innlendismálaráðið, Andrasi Mortensen, kst. landsantikvarur, fyri Mentamálaráðið og Ara Johanneson, stjóri á Búnaðarstovuni, fyri Vinnumálaráðið. Ari Johanneson er samskipari av verkætlanini.”

Umframt nevndu persónar hava Jóanna Djurhuus, fulltrúi, og Bjørn Patursson, festari í Koltri, sitið í arbeiðsbólkinum, bæði tilnevnd av Vinnumálaráðnum.

Arbeiðsbólkurin fór til verka tann 28. september 2005 og hevur havt seks fundir.

Løgtingsfíggarlógarruppskot 2006

Í løgtingsfíggarlógarruppskotinum fyri 2006 hevur Vinnumálaráðið lagt soljóðandi ætlan (konta 6.33.2.14. Koltursætlanin (Onnur játtan).

“Ætlanin er at fara undir eina verkætlan at varðveita ognirnar á festinum í Koltri. Støði verður tikið í eini skipan, sum tekur hædd fyri bæði vanligu rakstrinum á garðinum og eini viðlíkahalds-, og varðveitingarætlan av antikvarisku virðunum í Koltri.

Verða antikvarisku virðini varðveitt og endurbygd, kann tað eisini stuðla upp undir ferðavinnu á staðnum. Eitt hugskot er at friða ein part av oynni, soleiðis at tann “upprunaligi” náttúrligi plantuvøxsturin verður endurskapaður.

Verkætlanin verður fram í samstarvi millum Vinnumálaráðið, Mentamálaráðið og Innlendismálaráðið, sum varða av ávikavist landbúnaði, fornminnum og økismenning.”

Í løgtingsfíggarlógaruppskotinum eru settar av kr. 200.000 til hetta í 2006 og miðað eftir at seta tað sama av í 2007. Henda upphædd er sundurgreinað soleiðis:

Tilskot til einstaklingar: 100.000
Stuðul til vinnu: 100.000

Viðgerð arbeiðsbólksins higartil

Arbeiðsbólkurin skilir uppgávu sína soleiðis, at hann innan karmarnar á løgtingsfíggarlógaruppskotinum 2006 skal skipa fyri

1. at tiltøk verða sett í verk til tess at tryggja, at ognirnar á festinum í Koltri, sum eru friðaðar eftir Løgtingslóg nr. 19 frá 1948, verða varðveittar.
2. at gjørd verður ætlan um, hvussu Koltur kann gerast eitt náttúrusavn.

Viðv. 1

Í 2000 varð antikvarisk friðing sbrt. Ll. 19/1948 lýst fyri

- bygningar og umliggjandi øki í býlinginum Heimi í Húsi.
- víðkað umliggjandi øki í býlinginum Heimi í Húsi sambært avtalu við festaran og Føroya Jarðarráð.
- bygningar og umliggjandi øki í býlingum Norðri í Gerði.
- úthús og umliggjandi øki á Gróthústanga.

Sambært nevndu lóggávu áliggur tað ánarunum at halda tað, ið er friðað, í góðum standi. Landsantikvarurin og Føroya Fornminnissavn hava vegna Føroya Landsstýri eftirlit við, at friðingaráhugamálini verða hildin.

Ásannað verður, at viðlíkahaldsbyrðan er størri enn vanligt, og staðfest verður, at torført hevur verið at útvega neyðuga fígging til viðlíkahald eftir galdandi skipan.

Arbeiðsbólkurin mælir tí til, at játtaða upphæddin í 2006 verður brúkt til viðlíkahald og restaurering av tí, ið friðað er. Neyvari arbeiðsætlanir við raðfestingum verða í tí sambandi gjørdar.

Arbeiðini verða gjørd í samstarvi við Føroya Fornminnissavn og eftir tilráðingum tess.

Viðv. 2

Við atliti at spurninginum, hvussu Koltur kann gerast eitt náttúrusavn, hevur arbeiðsbólkurin arbeitt við hugtakinum tjóðgarður ella “nationalpark”.

Kannað verður, hvussu tílíkir eru skipaðir í grannalondunum, og annars eftir altjóða leiðreglum.

Arbeiðsbólkurin metir hetta vera eina serstakliga áhugaverda leið at ganga, tá ið tað snýr seg

um fyriskipan av framtíðarstöðuni hjá Koltri, bæði tá ið tað snýr seg um vernd av friðaðu fornminnunum og við atliti at serligari vernd av náttúruverndarmerkjum í Føroyum. Mett verður, at tílk verndarstöða fer at birta upp undir heimligan og altjóða áhuga, bæði í mentanarligum, umhvørvisligum og ferðavinnuligum høpi.

Mælt verður til, at farið verður undir fyrireikandi arbeiði við atliti at skipan av Føroya fyrsta tjóðgarði.

Hesi fyrireikandi arbeiði eru í høvuðsheitum

- gerð av tilmæli til arbeiðsbólkin at byggja endaliga uppskot sítt um tjóðgarð á.
- vísindaliga grundað kortlegging av náttúruverndarvirðum í Koltri. Hetta verður gjørt sum ein undirverkætlan við serligari játtan frá Innlendismálaráðnum í samstarvi við Jarðfeingi og Føroya Náttúrugripasavn.

Samanumtikið

Samanumtikið mælir arbeiðsbólkin í hesum fyrsta tilmæli sínum til, at tikið verður undir við

- at arbeitt verður víðari við hugsjónini um at skipa Koltur sum tjóðgarð eftir altjóða leiðreglum fyri tílkar.
- at ætlaða játtanin í 2006 verður raðfest sum nevnt omanfyri, og at arbeiðsbólkin sum verkæltanarsamskipari tekur neyðugu stigini í hesum sambandi.

Vegna arbeiðsbólkin

Ari Johanneson
formaður